

Thi Hóa

TRƯỜNG BỘ KINH

(Dìgha Nikàya)

TẬP III

Gồm 11 Kinh :

- 24) Pàtika : Kinh Ba Lê .
25) Udumbarika Sihanàda :
Kinh Ưu- Đàm-Bà-La Sur-Tử Hồng .
26) Cakkavatti Sihanàda :
Kinh Chuyển Luân Thánh Vương Sur-Tử Hồng .
27) Agganna : Kinh Khởi Thế Nhân Bản .
28) Sampasàdaniya : Kinh Tự Hoan Hỷ .
29) Pàsàdika : Kinh Thanh Tịnh .
30) Lakkhana : Kinh Tướng .
31) Singàlovàda :
Kinh Giáo Thọ Thi-Ca-La-Việt .
32) Atànàtiya : Kinh A-Sá-Nang-Chi .
33) Sangìti : Kinh Phúng Tụng .
34) Dasuttara : Kinh Thập Thượng .

Khởi soạn Tập 3 : 01. 01. 2011

Xong Tập 3 : 15. 07. 2011

(Hoàn tất THI HÓA TRƯỜNG BỘ KINH)

Namo tassa Bhagavato Arahato
Sammàsambuddhassa

Kính lạy Thế Tôn muôn đời
Là bậc Ứng Cúng Trời Người quy y
Chứng đắc quả Chánh Biến Tri
Tự Ngài giác ngộ , không thầy dạy cho .

*

**

Con xin thành kính đánh lễ đức Thế Tôn . Ngài là đấng
Toàn Tri Diệu Giác , vô lượng Từ Bi . Ngài đã bẻ gãy bánh
xe sinh tử luân hồi , đã diệt tận Vô Minh phiền não , là bậc
Thầy của cả Chư Thiên và Nhân Loại .

Con xin thành kính đánh lễ Pháp Bảo , là những phương
lượng dược, có công năng cứu chữa căn bệnh trầm kha sinh
tử của chúng sinh .

Con xin thành kính đánh lễ Tăng Bảo , là những bậc thừa
hành Chánh Giáo , bên ngoài có Y Bát chân truyền , bên
trong có Giới Định Tuệ làm căn bản ; dù đã đắc quả thánh
(Thánh Tăng) hay còn phàm (Thanh tịnh Tăng) đều gọi là
Phước Điền của Chư Thiên và Nhân Loại .

24. Kinh BA LÊ (Pàtika-sutta)

Như vậy, tôi nghe :

1. Một thời nọ , Thế Tôn vô ngại
An trú tại bộ tộc Man-La (1)
Tại thành A-Nú-Bi-Da (2)
(A-Dật-Di – đó cũng là thành đây)
Buổi sáng ngày, Thế Tôn Đại Giác
Ngài đắp y mang bát vào thành
Thường lệ khát thực tịnh thanh
Nhưng Ngài tự nghĩ thoáng nhanh một mình :
“ Giờ quá sớm trì bình khát thực
Ta hãy ghé một chút thăm qua
Vị du sĩ Phất-Ga-Va (3)
Tại nơi tịnh xá không xa nơi này ”.
2. Rồi Thế Tôn nhắm đây trực chỉ
Phất-Ga-Va hoan hỷ đón mời :
– “ Chào đón Thế Tôn đến nơi
Đã lâu Ngài đã không dờn đến thăm
Xin thành tâm thỉnh Ngài an tọa
Đây là chỗ con đã soạn dành ”.
Thế Tôn ngồi xuống an lành
Du sĩ lấy ghé thấp dành, ngồi bên .
Phất-Ga-Va liền lên tiếng kể :
– “ Bạch Thế Tôn Thiện Thệ ! Trước đây

(1) : Bộ tộc Malla (Mạt-La) . (2) : Thành Anupiya (A-Dật-Di) .
(3) : Vị du sĩ ngoại đạo Bhaggava .

- Su-Nách-Khách-Ta (1) gã này
(Hoặc là Thiện Tịnh (1), tên đây cũng đồng)
Lích-Cha-Vi (2), thuộc trong bộ tộc
Đã đến con, bực dọc nói ngay :
– ‘ Này Phất-Ga-Va ! Từ nay
Tôi sẽ đoạn tuyệt với ngài Thế Tôn
Không nương vào Thế Tôn chỉ dẫn ’.
Việc y giận nói thế có không ? ’.
- “ Này Phất-Ga-Va ! Thực lòng
Su-Nách-Khách-Ta đã công khai rồi
Đã nói lên những lời như thế .
3. Nghe Ta kể : Su-Nách-Khách-Ta
(Lích-Cha-Vi bộ tộc nhà)
Thuở trước đến thất của Ta yên lành
Sau khi đến, chí thành đánh lễ
Rồi tìm chỗ ngồi kể bên ta
Đoạn hấn chậm rãi nói là :
‘ Con xin từ bỏ Phật Đà Thế Tôn ,
Không nương vào Thế Tôn chỉ dẫn ’.
Nghe vậy, Ta hỏi hấn cho ra :
– ‘ Này hỡi Su-Nách-Khách-Ta !
Ta có ép phải đến ta không nào ?
Đến đây để dựa vào chỉ dẫn
(Và tin hấn Giáo pháp ta không ? ’)
– ‘ Bạch Thế Tôn ! Chính là không ’.
  - ‘ Thế người có nói một lòng theo Ta,
Đề nương tựa, nhờ Ta chỉ dẫn ? ’.
– ‘ Bạch Thế Tôn ! Chắc hẳn là không ’.

(1) : Sunakkhatta (Thiện Tịnh) . (2) : Bộ tộc Licchavi (Ly-Xa-Tử) .

- ‘ Vậy là ngươi đã thực lòng
 Trả lời rằng : Vốn ta không yêu cầu
 Ngươi đến Ta ngõ hầu học hỏi .
 Còn ngươi cũng chẳng nói xin ta
 Chỉ dẫn đời sống xuất gia
 Thế thì Ta với Ngươi là ai đây ?
 Mà ngươi nói từ nay dứt bỏ ,
 Này kẻ ngu ! Thấy rõ hay chưa ? ’
4. – ‘ Bạch Thế Tôn ! Con xin thưa
 Con vẫn chưa thấy thượng thừa thần thông
 Đến với Ngài chỉ mong chứng đắc
 Nhưng quả thật không chứng pháp này ” .
 – “ Su-Nách-Khách-Ta ! Nghe đây :
 Ta có hứa hẹn điều này hay không ?
 Pháp thượng nhân thần thông sẽ đắc
 Nếu ngươi đến nương tắt vào Ta ? ”
 – “ Bạch Ngài ! Ngài chẳng nói qua ” .
 – “ Vậy ngươi có nói với Ta rõ rằng :
 Con sẽ hăng nường Ngài chỉ dẫn
 Để chứng đắc các pháp thần thông ? ”
 – “ Bạch Thế Tôn ! Chính là không ” .
 – “ Ngươi cũng biết rõ : Ta không yêu cầu
 Ngươi đến Ta ngõ hầu chứng đạt
 Pháp thần thông của các thượng nhân .
 Còn ngươi cũng không nói rằng :
 Cần sự chỉ dẫn công bằng của Ta
 Khiến đắc qua thần thông các pháp
 Này kẻ ngu phức tạp ở đây !
 Ta là ai , ngươi là ai ?

- Mà ngươi lại nói từ nay dứt trừ ?
 Ngươi hãy nghĩ là từ Chuyển Pháp
 Ta thuyết giảng chánh pháp cao minh
 Đưa người tinh tấn thực hành
 Đến chỗ tận diệt vô minh khổ sâu .
 Các thần thông pháp nào thù thắng
 Có thực hiện hay chẳng thực hành
 Chẳng phải cứu cánh tự thành
 Có phải Ta dạy đàn rành vậy không ? ”
- “ Bạch Thế Tôn ! Thần thông cả thấy
 Ngài dạy rằng : không phải mục tiêu .
 Chỉ có chánh pháp cao siêu
 Thực hành đem đến lăm điều thanh cao
 Đưa đến chỗ khổ đau tiêu diệt
 Con được biết chính thật như vậy ! ”
 – “ Su-Nách-Khách-Ta ! Nghe đây :
 Cứu cánh Ta dạy diệt rày vô minh
 Khiến hữu tình khổ đau tận diệt
 Người thực hành phân biệt giả chân .
 Các pháp thần thông thượng nhân
 (Chẳng phải cứu cánh, đâu cần quan tâm !)
 Này kẻ ngu ! Lỗi lầm như vậy
 Ngươi phải thấy tai hại thế nào ! ”
5. – “ Nhưng Ngài không giải thích vào
 Khởi nguyên thế giới đầu đầu cho con ” .
 – “ Ngươi vẫn còn có điều thắc mắc .
 Này Su-Nách-Khách-Tá ! Nghe đây !
 Ta có bảo ngươi đến đây
 Ta sẽ chỉ dẫn đủ đầy uyên nguyên

- Giảng cho người khởi nguyên thế giới ? ”
- “ Bạch ! Ngài không nói tới điều này ”.
- “ Vậy người có nói như vậy :
Yêu cầu Ta phải giải ngay rõ ràng
Sự khởi nguyên của toàn thế giới
Khi người tới nương tựa nơi Ta ? ”
- “ Bạch đức Thế Tôn Phật-Đà !
Điều này con chẳng nói ra với Ngài ”.
- “ Vậy điều này chính Ta không nói ,
Bản thân người không hỏi điều này ,
Ta là ai , người là ai ?
Mà người lại nói từ nay dứt trừ ?
Này kẻ ngu ! Khởi nguyên thế giới
Có nói tới hay chẳng quan tâm ,
Thì với chánh pháp thậm thâm
Ta thường thuyết giảng pháp âm nhiệm mầu
Người thực hành, khổ đau tận diệt ,
Người có biết như vậy hay không ? ”
- “ Bạch Thế Tôn ! Con hiểu thông
Pháp Ngài thuyết giảng đều không nói về
Các vấn đề khởi nguyên thế giới
Chỉ nói tới Chánh pháp tịnh thanh
Chính là giúp người thực hành
Khổ đau tận diệt , phát sanh an hòa ”.
- “ Này Su-Nách-Khách-Ta ! Nói tới
Chuyện khởi nguyên thế giới dài dòng
Dù có giải thích hay không
Người có lợi ích gì trong chuyện này ?
Chánh pháp Ta chỉ bày chân lý

- Giúp người trí tận diệt khổ đau
(Còn kẻ vô minh lún sâu
Dù có chỉ dẫn, không sao hiểu rành)
Này kẻ ngu ! Đành rành như vậy
Người hãy thấy lầm lỗi thế nào !
6. Su-Nách-Khách-Ta ! Lúc đầu
Dưới nhiều phương diện, nhằm vào tán dương
Tại địa phương Vách-Chi làng nọ
Người tán thán, bày tỏ kính tôn :
“ Chính đây là bậc Thế Tôn !
A-La-Hán, Đại Sa-môn nghiêm trì
Chánh Biện Tri hay Minh Hạnh Túc
Vô Thượng Sĩ, Điều Ngự Trượng Phu
Phật, Thế Tôn, Thiên Nhân Sư ”.
- Su-Nách-Khách-Tá ! Chính từ Vách-Chi
Người tán thán uy nghi Chánh Pháp :
“ Đây Chánh pháp được Phật giảng bàn
‘ Thiết thực ’ , ‘ vượt ngoài thời gian ’ ,
‘ Đến để mà thấy ’ rõ ràng pháp đăng
Pháp ấy ‘ có khả năng hướng thượng ’
‘ Hiện tại ’ , hướng ‘ người trí hiểu thôi ! ”
- Như vậy Vách-Chi là nơi
Phật, Pháp, người đã đồng thời ngợi ca .
- Này Su-Nách-Khách-Ta ! Tại đó
Người cũng có lời lẽ tán dương :
“ Chư Tăng đệ tử Pháp Vương
Đã khéo tu tập an tường ‘ chánh chơn ’
Khéo tu tập nhiều hơn : ‘ chánh trực ’
Khéo tu tập mẫu mực mọi thì
Tu tập ‘ chánh hạnh ’ hành trì

Bốn đôi tám chúng uy nghi Tăng-già ”.
 Nay Su-Nách-Khách-Ta ! Nên biết
 Quân chúng sẽ chì chiết bàn qua :
 ‘ Sa-di (1) Su-Nách-Khách-Ta
 Thuộc về bộ-tộc Lích-Cha-Vi này
 Không thể sống thẳng ngay, phạm hạnh
 Sống dưới sự hướng dẫn của Ngài
 Gô-Ta-Ma Phật, Như Lai
 Vì không kham nổi , nên nay khước từ
 Bỏ đường tu, trở về thế tục
 Để tiếp tục đời sống thấp hèn,
 Đắm chìm danh lợi đua chen
 Dư luận như vậy, người bèn hiểu chưa ? ’
 Phát-Ga-Va ! Dù đưa phân tích
 Để giải thích đâu chánh đâu tà
 Nhưng mà Su-Nách-Khách-Ta
 Cũng vẫn từ bỏ tinh hoa pháp rồi
 Cũng ví như người rơi đường dũ
 Vào đọa xứ , địa ngục phải sa .
 Phát-Ga-Va ! Thời gian qua
 Thị trấn Út-Tá-Ra-Ka (2) đặc thù
 Thuộc bộ-tộc Bu-Mu (3). Ta ngu
 Một buổi sáng, tuân thủ thanh qui

(1) : Sa-di - Samanero : là những vị tập sự xuất gia giữ 10 giới ,
 gồm 3 loại : - Khu ô Sa-di : sa-di dưới qua : từ 7 tuổi tới 13 tuổi .
 - Ứng pháp Sa-di : từ 14 tuổi đến 19 tuổi . Đến 20 tuổi, có đủ
 những điều kiện theo Luật Tạng mới được thọ Tỳ-Kheo .
 - Hình đồng Sa-di : các vị lớn tuổi vào tu , phải thọ giới Sa-di
 một thời gian trước khi được thọ Cụ-túc-giới (Tỳ Kheo) ; và
 cũng phải hội đủ điều kiện theo Luật Tạng quy định .
 (2) : Thị trấn Uttaraka . (3) : Bộ tộc Bumu .

Như Lai mang bát, đắp y
 Su-Nách-Khách-Ta sa-di đi cùng
 Vào thị trấn, pháp dùng khát thực .
 Lúc ấy, dưới hình thức xấu xa
 Có Kô-Rách-Khách-Ti-Da (1)
 Tu theo hạnh chớ thật là khổ thân !
 Thân trần truồng, tay chân bò lét
 Lấy miệng ăn cho hết đồ ăn
 Dù cứng dù mềm chẳng phân
 Gã chỉ dùng miệng cạp ăn dần dà .
 Rồi Su-Nách-Khách-Ta thấy gã
 Kô-Rách-Khách-Ti-Dá đang ăn
 Theo hạnh chớ đi bốn chân
 Gã đang bò lét với chân tay mình .
 Y khởi lên vô minh ý nghĩ
 Rất hoan hỷ hạnh chớ gã này .
 Ta biết tâm tư y ngay
 Nên lên tiếng bảo : ‘ Hỡi này kẻ ngu !
 Có phải dù thế nào thân phận
 Vẫn tự nhận Thích tử phải không ? ’
 – ‘ Bạch Ngài ! Có ý gì trong
 Ngài lại nói thế ? Con không hiểu gì ! ’
 – ‘ Có phải người đang đi khát thực
 Thấy hình thức lỏa thể gã kia
 Tu theo hạnh chớ chẳng lìa
 Lấy miệng mà cạp, không chìa tay ăn,
 Bốn tay chân bò lê trên đất

(1) : Người ngoại đạo tu lỏa thể (không mặc quần áo) tên là
 Korakkhattiya .

Ngươi nghĩ : Thật tốt đẹp lắm thay !

A-La-Hán Sa-môn này

Bò lét, lấy miệng ăn rày thức ăn ? ’

– ‘ Bạch Thế Tôn ! Con đang nghĩ vậy !
Sao Ngài lại ghen ghét Thánh nhân,
Vị A-La-Hán cõi trần ? ’.

– ‘ Này kẻ ngu muội ! Không phân chánh tà
Nào phải Ta sinh tâm ghét chán
Với một A-La-Hán cao minh .
Chính ngươi tà kiến tự sinh
Ngưỡng mộ một kẻ lõa hình xấu xa
Tu hạnh tà , lét bò như chó
Lấy miệng ăn dù đó cứng, mềm .
Ngươi phải từ bỏ ý trên
Chớ để đau khổ do nên ác tà .

Này Su-Nách-Khách-Ta ! Đáng trách !

Lõa thể Su-Nách-Khách-Ti-Da

Mà ngươi vẫn cứ nghĩ là

Thánh A-La-Hán trải qua hành trì .

Y sẽ bị chết vì trúng thực

Sau bảy ngày, lập tức xảy ra

Tái sinh Ka-La-Kanh-Cha (1)

Một trong loại A-Tu-La (2) thấp hèn .

Sau khi chết, vận đen theo sát

Bị quăng xác nghĩa địa vắng xa

Trên đồng cỏ Bi-Ra-Na (3).

Thiện Tịnh – Su-Nách-Khách-Ta nếu cần

Hãy đến gần, hỏi người lõa thể :

(1) : Kàlakanjà . (2) : Asura – A-tu-la . (3) : Cỏ Bìrana .

‘ Bạn có biết bạn sẽ tái sanh
Cảnh giới nào ? Dữ hay lành ? ’

Lõa hình có thể nói rành với ngươi :

‘ Khi qua đời, tôi sanh thẳng tới
Vào cảnh giới Ka-Lá-Kanh-Cha
Thấp nhất của A-Su-Ra ’.

8. Này Phát-Ga-Vá ! Thế là hấn ta
Tức Su-Nách-Khách-Ta - đến gã
Kô-Rách-Khách-Ti-Dá lõa hình
Nói rằng : “ Này bạn thân tình !
Kiều-Đàm Tôn-giả đình ninh bảo là :
‘ Kô-Rách-Khách-Ti-Da sẽ chết
Bảy ngày hết, trúng thực mạng vong
Tái sinh sau khi chết xong
Ka-La-Kanh-Chá thuộc trong đường tà
Của giới A-Su-Ra thấp nhất
Còn thân xác quăng vất nghĩa trang ’.
Vậy phải ăn uống đàng hoàng
Phải giữ tiết độ để càng tốt hơn
Giữ sức khỏe để còn chứng đối
Ông Kiều-Đàm nói dối, gian ngoa ”.

Thế rồi, này Phát-Ga-Va !

Vì không tin tưởng lời Ta thật thà

Nên Su-Nách-Khách-Ta chờ đợi

Đếm từng ngày cho tới bảy ngày .

Quả nhiên lõa thể gã này

Trúng thực mà chết, sinh ngay cõi hèn .

9. Thiện Tịnh bèn đi liền đến chỗ
Bi-Ra-Na đồng cỏ nghĩa trang
Thấy xác lõa thể rõ ràng

- Y bèn đập mạnh ba lần lên thầy
 Hỏi rằng : ‘ Này lỏa hình bạn hỡi !
 Thác sanh vào cảnh giới nào đây ? ’
 Bỗng có chuyện lạ đến ngay :
 Lỏa thể ngồi dậy, lưng gầy tay xoa :
 ‘ Bạn Su-Nách-Khách-Ta thân mến !
 Ta biết đến cảnh giới sanh qua
 Thuộc loài Ka-Lá-Kanh-Cha
 Một trong loại A-Tu-La thấp hèn ’.
 Khi nói xong, gã bèn ngã ngửa
 Không động cựa và gã chết luôn .
10. Su-Nách-Khách-Ta u buồn
 Đến Ta, đánh lễ rồi buông mình ngồi .
 Phát-Ga-Va ! Thế rồi Ta hỏi :
 – ‘ Này Thiện Tịnh ! Ta nói trước đây
 Sự việc về lỏa thể này
 Thế nào người nghĩ ? Xảy ngay như lời ?
 Hay khác hơn những lời Ta nói ? ’
 – ‘ Bạch Thế Tôn ! Ngài nói đúng rồi ’.
 – ‘ Như vậy sự kiện đó thời
 Có phải người thấy rõ rồi phải không ?
 Pháp thượng nhân thân thông thực hiện ? ’
 – ‘ Bạch Thế Tôn ! Sự kiện đúng là
 Thượng nhân thân thông xảy ra ’.
 – ‘ Này kẻ ngu muội ! Vậy là thân thông
 Đã được Ta nói trong lúc trước
 Thế mà người ngang ngược nói là :
 ‘ Thế Tôn không thực hiện ra
 Thân thông thượng pháp để mà độ sinh ’.
 Kẻ ngu kia ! Sự tình như vậy

- Người hãy thấy làm lỗi của mình .
 Su-Nách-Khách-Ta làm thỉnh
 Nhưng y từ bỏ cao minh Pháp rồi .
 Cũng ví như người rơi đường dũ
 Vào đọa xứ, địa ngục phải sa .
11. Một thời, này Phát-Ga-Va !
 Ta đang trú tại Vê-Sa-Li thành
 Rừng Đại Lâm, giảng đường Trùng Các
 Bảy giờ, lỏa thể khác tên là
 Kanh-Đa-Rá-Má-Su-Ka (1)
 Thực hành theo những pháp tà bất lương
 Nhưng được sự cúng dường tối thượng
 Được xưng danh tối thượng, nể vì
 Y trú tại làng Vách-Chi
 Và y phát nguyện hành trì chẳng lời
 Theo bảy hạnh : - Trọn đời lỏa thể
 Không áo quần mặc để che thân .
 Thứ hai phạm-hạnh chuyên cần
 Vâng giữ không có hành dâm trọn đời
 Điều thứ ba, trọn đời nuôi sống
 Bằng rượu, thịt ; không vọng cháo, cơm
 Bốn điều khác : Dù sớm, hôm
 Không qua bốn tháp bao gồm bốn phang
 Không bao giờ đi ngang qua đó :
 Phía đông có tháp Ú-Đá-Na
 Phía nam Gô-Ta-Ma-Ka
 Phía bắc có Bá-Hú-Pút-Ta tháp này
 Về phía tây, Sát-Tãm-Ba tháp
 Vê-Sa-Li bốn tháp là đây .

(1) : Ngoại đạo lỏa thể tên Kandaramasuka .

Nhờ tuân giữ bảy hạnh này
 Lỏa thể có được đủ đầy danh xưng
 Sự cúng dường không ngừng, tối thượng
 Làng Vách-Chi, y hưởng xa hoa .

12. Phất-Ga-Va ! Tháng ngày qua
 Rồi thì Su-Nách-Khách-Ta đến nhà
 Gã Kanh-Đa-Rá-Ma-Su-Ká
 Với vài câu y đã hỏi qua ,
 Không theo dõi câu hỏi ra
 Nên lỏa thể ấy tỏ ra phật lòng
 Gã giận dữ, mắt long tức tối
 Nhưng Thiện Tịnh nghĩ lỗi tại mình :
 ‘ Ta làm trái ý, bất bình
 Sa-môn La-Hán cao minh trên đời
 Khiến bất lợi, lâu đời đau khổ
 Vì ngoan cố chống đối Thánh gia ’.

13. Thế rồi, này Phất-Ga-Va !
 Gã ngu Su-Nách-Khách-Ta đi về
 Dáng ê chề, đến Ta đánh lễ
 Rồi ngồi kể một bên của Ta .
 Ta hỏi Su-Nách-Khách-Ta :
 – ‘ Này kẻ ngu tối đang sa mê tà !
 Người vẫn nhận người là Thích tử ? ’
 – ‘ Bạch Điều Ngự ! Sao nói như vậy ? ’
 – ‘ Có phải vào sáng hôm nay
 Người đến Kanh-Đá-Ra-Mà-Su-Ka ?
 Đặt câu hỏi , nhưng mà lỏa thể
 Không theo dõi, không thể trả lời
 Y đã phật ý tức thời

Tức tối, giận dữ, thốt lời hét la .
 Người lại nghĩ : Vị A-La-Hán
 Ta đừng nên chống báng với Ngài
 Hãy giữ đừng có làm sai
 Có thể bất lợi, lâu dài khổ đau ’.

- ‘ Bạch Thế Tôn ! Mặc dầu như vậy
 Sao Ngài lại ganh ghét Thánh nhân
 Vị A-La-Hán cõi trần ? ’
 – ‘ Này kẻ ngu muội, không phân chánh tà !
 Nào phải Ta sinh tâm ghét chán
 Với một A-La-Hán cao minh
 Chính người tà kiến tự sinh
 Ngưỡng mộ một kẻ lỏa hình xấu xa
 Mà người nghĩ là A-La-Hán,
 Là Sa-môn viên mãn, tốt thuận .
 Không lâu, sẽ mặc áo quần
 Y sẽ có vợ , sẽ dùng cơm canh
 Sẽ vượt quá lẫn ranh các tháp
 Là bốn tháp tại Vê-Sa-Li
 Rồi y sẽ bị chết đi
 Mất hết danh dự của y hiện thời .
 Phất-Ga-Va ! Thế rồi diễn tiến
 Đúng như lời tiên kiến của Ta .
14. Biết vậy, Su-Nách-Khách-Ta
 Đến Ta, y đánh lễ và ngồi bên .
 Rồi Như Lai liền lên tiếng, nói :
 – ‘ Này kẻ ngu ! Thấy mọi việc này
 Đúng như Ta nói trước đây
 Hay là không phải ? Trình bày ra đi ’.

- ‘ Bạch Thế Tôn ! Những gì diễn tiến
Điều Ngài nói hiển hiện không sai ’.
- ‘ Su-Nách-Khách-Ta ! Vậy nay
Ngươi nghĩ về sự kiện này ra sao ?
Là đúng vào thần thông thượng pháp
Được thực hiện thuận hạp phải không ? ’
- ‘ Đúng như vậy , bạch Thế Tôn ’.
- ‘ Nay kẻ ngu muội ! Vậy còn thần thông
Đã được Ta nói trong lúc trước
Thế mà ngươi ngang ngược nói là :
Thế Tôn không thực hiện ra
Thần thông thượng pháp để mà độ sinh .
Kẻ ngu kia ! Sự tình như vậy
Ngươi phải thấy lầm lỗi của mình ! ’.
- Su-Nách-Khách-Ta làm thỉnh
Nhưng y từ bỏ cao minh Pháp rồi
Cũng ví như người rơi đường dũ
Vào đọa xứ, địa ngục phải sa .
15. Một thời, này Phất-Ga-Va !
Ta cũng đang trú Vô-Sa-Li thành
Rừng Đại Lâm, giảng đường Trùng Các
Bấy giờ lửa thể khác, tu tà
Tên Pa-Tí-Ká-Pút-Ta (1)
Thực hành theo những pháp tà bất lương
Nhưng được sự cúng dường tối thượng
Được danh xưng tối thượng, nể vì
Y cũng trú làng Vách-Chi
Trong những buổi họp phạm vi thành này

(1) : Người ngoại đạo tu lửa thể tên là Pàtikaputta – Ba-Lê-Tử .

- Gã lửa thể thường hay tuyên bố :
‘ Gô-Ta-Ma giác ngộ Sa-môn
Là người có trí đáng tôn .
Ta cũng có trí, thần thông kém gì
Người có trí thường vì giải đáp
Trình bày pháp thượng nhân thần thông
Nếu Gô-Ta-Ma Sa-môn
Chịu đi một nửa đường, đồng thực thi,
Ta sẽ đi nửa đường tiếp kế
Hai chúng ta có thể thuận đồng
Thực hiện thượng nhân thần thông
Nếu Sa-môn đó đã hòng làm xong
Được một pháp thần thông thi triển
Thì ta sẽ thực hiện hai, ba
Nếu Sa-môn Gô-Ta-Ma
Thực hiện bốn pháp, thì ta tám lần
Và Sa-môn bao lần thi triển
Ta đây sẽ thực hiện gấp đôi ’.
16. Này Phất-Ga-Va ! Thế rồi
Su-Nách-Khách-Tá đến nơi tức thời
Đánh lễ Ta, đoạn ngồi bên cạnh
Nói với Ta : “ Kính bạch Phật-Đà !
Ông Pa-Tí-Ká-Pút-Ta
(Hay Ba-Lê-Tử) tu qua lửa hình
Sống trần truồng ở nơi thị tứ
Vô-Sa-Li – được sự cúng dường
Vô cùng trọng hậu các phương
Danh xưng tối thượng . Ông thường nói ra :
‘ Sa-môn Gô-Ta-Ma có trí
Thì ta cũng có trí, kém gì !

Nếu mà Sa-môn thực thi
Thần thông thượng pháp chịu thi triển rồi
Thì ta sẽ gấp đôi thực hiện ’
Đó là chuyện con được nghe qua ”.

– “ Hỡi này Su-Nách-Khách-Ta !
Lõa thể ấy, Pa-Ti-Kà-Pút-Ta,
Không thể đến gặp Ta, bày tỏ
Nếu y không từ bỏ lời y
Ôm tà kiến, tâm độn trì
Nếu vẫn cố chấp giữ y lời tà
Đến gặp Ta, đầu y sẽ bẻ ”.

17. – “ Bạch Thiện Thệ ! Hãy thận trọng lời
Thế Tôn hãy thận trọng lời ”

– “ Su-Nách-Khách-Tá ! Tâm ngươi bòn chôn,
Tại sao ngươi phát ngôn như thế ? ”

– “ Bạch Thiện Thệ ! Ngài nói cực đoan
Thế Tôn vừa nói rõ ràng :

‘ Nếu Ba-Lê-Tử vẫn ngang chướng kỳ
Không từ bỏ lời y tuyên bố
Bỏ tà kiến, từ bỏ tà tâm

Mà lại đến Ta viếng thăm
Đầu y bẻ nát, họa thâm vô lường ’

Bạch Thế Tôn ! Bất thường được tả
Lõa thể Pa-Ti-Ká-Pút-Ta

Với một hóa thân khác ra
Có thể đến Phật để mà gặp ngay
Trường hợp vậy, lời Ngài là đối ? ”

18. – “ Này Thiện Tịnh ! Mỗi mỗi lời Ta
Ngươi có khi nào thấy là

Lời có hai nghĩa, nói ra không nào ? ”

– “ Bạch Thế Tôn ! Do vào xét đoán
Tự tâm Ngài viên mãn biết là :

Ông Pa-Ti-Ká-Pút-Ta
Không thể gặp Phật, khi mà chính ông
Lời tuyên bố trước không từ bỏ
Mà không bỏ, đầu sẽ bẻ tan .

Hay là điều này hoàn toàn
Do Thiên thần khác đã mang đến Ngài
Nên Ngài biết rõ ngay minh bạch ? ”.

– “ Này Thiện Tịnh – Su-Nách-Khách-Ta !
Tự tâm Ta xét đoán ra

Biết Pa-Ti-Ká-Pút-Ta lõa hình
Nếu cố chấp vô minh tà kiến
Không bỏ chuyện tuyên bố lời tà
Lại muốn đến để gặp Ta
Đầu y sẽ bị bẻ ra tức thì .

Đồng thời cũng có vì Thiên tử
Đến gặp Ta và tự kể ngay :

‘ Lõa thể Ba-Lê-Tử này
Nếu không từ bỏ chuyện sai rõ ràng
Dám so sánh ngang hàng Phật Bảo
Thì đầu gã cuồng ngạo bẻ tan .

Một vị Thiên khác hiện sang
Từ trời Đạo Lợi , hào quang sáng lòa
Xung là A-Chi-Ta (1) tên đó
Lích-Cha-Vi (1) thuộc bộ tộc này
Vốn là Tướng Quân trước đây

(1) : Vị Thiên tên Ajita , trước là Tướng quân thuộc bộ tộc Liccavi .

Do vào phước báu, sinh ngay cung trời .

Vị trời ấy đến nơi Ta ngụ

Thưa rằng : “ Bạch Điều Ngự Phật Đà !

Gã Pa-Ti-Ká-Pút-Ta

Không có tầm & quý , gian tà điêu ngoa

Lời nói gã không là sự thật

Vì xưa kia, trước tất cả làng

Vách-Chi – gã nói rõ ràng :

‘ A-Chi-Ta sẽ có đàng thác sanh

Đại địa ngục sẵn dành cho hấn ’.

Nhưng trái hấn lời gã sân điên

Con sinh Tam thập tam thiên

Cõi trời Dao Lợi an nhiên hưởng nhàn .

Ba-Lê-Tử nói càn như thế

Không tầm & quý , là kẻ điêu ngoa .

Gã Pa-Ti-Ká-Pút-Ta

Nếu không từ bỏ ác tà lời y

Mà đến gặp Toàn Tri Thiện Thệ

Thì đầu y sẽ bẻ tan tành ”.

“ Này Thiện Tịnh ! Việc phát sanh

Tự tâm ta xét rõ rành như trên

Và cũng có Chư Thiên đã kể

Về lỗi thể Ba-Lê-Tử này .

Thiện Tịnh – Su-Nách-Khách-Ta !

Sau khi khát thực và qua ngộ thời

Ta sẽ đến tại nơi vườn gã

Lỗa thể Pa-Ti-Ká-Pút-Ta .

Và này Su-Nách-Khách-Ta !

Nếu muốn, người hãy báo qua gã liền ”.

19. Phát-Ga-Va ! Hóa duyên pháp chế

Vê-Sa-Li, theo lệ đến nơi

Khất thực, thọ thực xong rồi

Ta đi thẳng đến vườn, ngồi nghỉ trưa .

Gã Thiện Tịnh vội đưa tin ấy

Cho cả thầy : người Lích-Cha-Vi ,

Hoặc người danh tiếng, quyền uy :

“ Này các Hiền giả ! Sau khi ngộ thời

Thế Tôn đã đến nơi vườn gã

Pa-Ti-Ka-Pút-Tá nghỉ trưa

Nơi đây, thần thông thượng thừa

Sẽ được biểu diễn, điều chưa bao giờ .

Đừng chần chờ, hãy mau đến đây

Để được thấy thượng nhân thần thông ”.

Các Lích-Cha-Vi nghe xong

Nghĩ dịp hy hữu, khó mong tái hồi .

Các Sa-môn tuyệt vời thiện xảo

Sẽ thi triển huyền ảo thần thông .

Rồi họ báo các Bàn-môn ,

Những vị Gia-chủ đáng tôn, sang giàu

Các ngoại đạo thuộc vào danh tiếng

Nói sẽ có biểu diễn thần thông .

Cùng nhau kéo đến thật đông

Cả hàng ngàn vị vào trong vườn nhà

Của gã Pa-Ti-Ka-Pút-Tá .

20. Lỗa thể này khi đã nghe là :

‘ Có Sa-môn Gô-Ta-Ma

Đang nghỉ trưa tại vườn nhà của y

Các vị Lích-Cha-Vi danh tiếng

Các Gia-chủ vinh hiển, giàu sang

Sa-môn, Bàn-môn các hàng

Các vị ngoại đạo ... đều đang đến vườn
Để xem tường thần thông thi triển ’.

Nghe như vậy, y biến sắc ngay
Hoảng sợ, run rẩy chân tay

Lông tóc dựng ngược, đến rày nơi tu
Các Tin-Đúc-Kha-Nu du sĩ .

“ Phát-Ga-Va ! Các vị như là
Những Lích-Cha-Vi danh gia
Bàn-môn địa vị , Chủ Gia sang giàu ...
Nghe lỗa thể không sao bình tĩnh
Đã hoảng hốt, lính quính sợ run
Lông tóc dựng ngược, cuống cuồng

Mong tìm chỗ dựa rộng dung an tường
Đã đến vườn của đoàn du sĩ
Là các vị Tin-Đúc-Kha-Nu (1)
Hội chúng liền cử một người
Đến tìm lỗa thể, nhắn lời rõ ra :

- “ Này ông Pa-Ti-Ka-Pút-Tá
Gô-Ta-Ma cao cả Thế Tôn
Đang nghỉ trưa tại vườn ông .
Hội chúng Phạm-chí, Sa-môn các vị
Cùng với Lích-Cha-Vi những vị
Vì suy nghĩ : Lỗa thể người này
Tại Vê-Sa-Li, gần đây
Vớ cách trích thượng và đầy ba hoa
Pa-Ti-Ká-Pút-Ta tuyên bố :
‘ Gô-Ta-Ma giác ngộ Sa-môn
Là người có trí đáng tôn .

(1) : Các vị du sĩ Tindukkhànu .

Ta cũng có trí, thần thông kém gì
Người có trí thường vì giải đáp
Trình bày pháp thượng nhân thần thông
Nếu Gô-Ta-Ma Sa-môn
Chịu đi một nửa đường, đồng thực thi,
Ta sẽ đi nửa đường tiếp kế
Hai chúng ta có thể thuận đồng
Thực hiện thượng nhân thần thông
Nếu Sa-môn đó đã hòng làm xong
Được một pháp thần thông thi triển
Thì ta sẽ thực hiện hai, ba
Nếu Sa-môn Gô-Ta-Ma
Thực hiện bốn pháp, thì ta tám lần
Và Sa-môn bao lần thi triển
Ta đây sẽ thực hiện gấp đôi ’.

Thì nay Tôn-giả đến rồi
Nửa đường đi hết, đang ngồi vườn ông
Vậy thì ông nửa đường còn lại
Hãy đến đây gặp đức Thích Ca ”.

21. Nghe vậy , này Phát-Ga-Va !
Gã Pa-Ti-Ká-Pút-Ta trả lời :
“ Này Hiền hữu ! Tôi thời sẽ đến ,
Tôi sẽ đến , này bạn mến thân ”.
Nhưng gã run rẩy tay chân
Trườn bò qua lại trên phần ghé kia,
Không thể nào xa lìa chiếc ghé
Và không thể đứng dậy để đi .
– “ Ba-Lê-Tử ! Có chuyện gì ?
Mông ông như thể dính ghè ghé ông,
Hay ghé dính vào mông ông vậy ?

Khiến không thể đứng dậy để đi ? ”.

– “ Nay bạn ! Tôi đến tức thì .
Tôi sẽ đến đó . Tôi đi bây giờ ”.

Nhưng lỏa thể trườn bò qua lại
Không thể nào chỗi dậy, đứng lên .
Người được cử đến nói trên
Thấy Ba-Lê-Tử trở nên thấp hèn
Đã thảm bại . Y bèn trở lại
Báo Hội chúng thảm hại gã này :

– “ Nay y miệng nói : Đến ngay !
Nhưng không thể đứng, chân tay run hoai ”.

Phát-Ga-Va ! Nghe vậy, Ta nói
Vớ Hội chúng đang đợi tại đây :

“ Các Hiền giả ! Lỏa thể này
Không thể đến gặp thẳng ngay Ta liền
Nếu không bỏ lời tuyên bố ấy
Đầy ngạo mạn mà lại ba hoa .
Y không từ bỏ tâm tà
Từ bỏ tà kiến trải qua chấp trì
Thì đầu y bể tan tức khắc .
(Đúng như vậy, này Phát-Ga-Va !
Uy đức một vị Phật Đà
Dạ-xoa hộ pháp sẽ ra tay liền) ”.

* * *

PHẦN II :

1. Trong Hội chúng hiện tiền lúc ấy
Có Đại thần đứng dậy xin đi
Ông thuộc người Lích-Cha-Vi
Bất bình lỏa thể, tức thì nói to :
“ Các Hiền giả ! Chờ cho một chặp
Tôi đến gặp lỏa thể tức thì
Để xem có thể đưa y
Đến với Hội chúng các vị hay không ? ”
- Ông nói xong, đến nơi trú ngụ
Các Tin-Đúc-Kha-Nú du gia
Gặp Pa-Ti-Ká-Pút-Ta
Nói rằng : “ Nay bạn ! Các nhà Bàn-môn ,
Lích-Cha-Vi đáng tôn, các vị
Các Gia-chủ địa vị, giàu sang
Sa-môn, ngoại đạo các hàng
Thầy đều danh tiếng, giỏi giang có tài .
Các vị này cùng nhau đi tới
Vườn của ông và đợi tại đây
Vì hiện tại đang có Ngài
Kiền-Đàm Tôn-giả nơi này nghỉ trưa .
Nghe lúc xưa ông thường tuyên bố :
‘ Gô-Ta-Ma giác ngộ trí tài
Ta cũng có trí kém ai !
Ta sẽ thực hiện gấp hai, ba lần
Những thượng nhân thần thông thi triển
Thắng Sa-môn biểu diễn thần thông ’.
- Nay cả Hội chúng chờ ông
Ông hãy đến đó nếu không sợ gì !

Lời Tôn-giả minh tri nói rõ :

‘ Nếu không bỏ tuyên bố trước đây

Đầu ông sẽ bẻ tan ngay

Khi ông đi đến gặp Ngài Thích Ca .

Chúng tôi sẽ tới đa ủng hộ

Để ông thắng, củng cố danh ông ’.

2. Lỏa thể khi nghe nói xong
Miệng nói : ‘Tôi sẽ thực lòng đến ngay ’.
Nhưng run rẩy chân tay, thân thể
Cứ trườn bò trên ghế , ngồi ỳ .
Vị Đại thần Lích-Cha-Vi
Liên nói : ‘Chiếc ghế dính ghì mông ông
Nên ông không thể nào đứng dậy
Cứ trườn bò qua lại ghế mình ’.
3. Đại thần biết rõ đỉnh ninh
Lỏa thể thảm bại, hãi kinh Phật-Đà,
Nên trở qua báo cùng Hội chúng :
“ Thật quả đúng ! Lỏa thể hèn này
Miệng nói : ‘Tôi sẽ đến ngay ’,
Nhưng thân trườn lướt, chân tay run hoài ”.
Nghe như vậy, Như Lai bảo họ :
“ Lỏa thể này thật khó đến đây,
Nếu y không từ bỏ ngay
Những lời tuyên bố chứa đầy dối gian .
Đầu y sẽ bẻ tan lập tức
Nếu y không tỉnh thức, hồi tâm .
Thế nhưng chur vị chớ lầm !
Lỏa thể này vẫn đọa trầm, lười trây ,
Nếu các vị dùng giây thừng trói
Dùng bò giỏi để kéo y đi

Thì lỏa thể vẫn cố trì

Khiến đứt giây đã trói y kéo về ”.

4. & 5. Phát-Ga-Vá ! Ngồi kè sư phụ
Có đệ tử Đa-Rú-Pát-Ti (1)
Cha-Li-Da là danh tri (1)
Đứng dậy nói với các vị tại đây :
‘ Các Hiền-giả ! Chờ đây một chập
Tôi đến gặp lỏa thể tức thì
Để xem có thể đưa y
Đến với Hội chúng các vị hay không ? ’
Y nói xong, đến nơi trú ngụ
Các Tin-Đúc-Kha-Nú du gia
Nói y những lời như là
Vị Đại thần của Lích-Cha-Vi này .
Nhưng lỏa thể chân tay run rẩy
Như cây sậy , trườn lướt, ngồi ỳ
Không thể đứng dậy để đi
Tuy miệng lấp bắp : ‘Tôi đi đến liền ’.
6. Cha-Li-Da hiện tiền thấy gã
Lỏa thể Pa-Ti-Ká-Pút-Ta
Thảm hại, tư cách xấu xa
Liên dẫn sự tích cũng là ngụ ngôn :
– “ Nay Hiền-giả ! Thuở còn xưa lắm
Con sư tử , vua đám thú rừng
Suy nghĩ : ‘ Nương dựa vào rừng
Ta hãy xây dựng để hùng cứ đây
Một sào huyết sâu dày, vững chắc .
Mỗi buổi chiều, nắng tắt về tây

(1) : Jàliya - đệ tử của Dàrupatti .

Ta ra khỏi sào huyết này
 Duỗi chân cho khỏe, nhìn rày bốn phương .
 Rống ba tiếng phô trương sức sống
 Tiếng sư tử vang vọng khắp nơi
 Rồi ta sẽ đi săn mồi
 Những con thú nhỏ đơn côi, thịt mềm
 Rồi trở lại nghỉ đêm thư thái
 Tại sào huyết vững chãi của ta ’ .
 Sau đó, sư tử tìm ra
 Nơi xây sào huyết để mà dung thân
 Nó hùng cứ nơi phần rừng đó
 Và thực hiện như nó nghĩ suy .
 Khu rừng từ đó trở đi
 Muôn thú đều khiếp sợ vì mãnh sư .

7. Khu rừng cạnh nơi sư tử trú
 Có chó rừng là thú ngạo kiêu
 Đã già nhưng còn sức nhiều
 Sống bằng những thú thịt thiu còn thừa
 Của sư tử ăn thừa để lại .
 Nhưng chó rừng tự đại nghĩ rằng :
 ‘ Ví với sư tử - cũng bằng
 Ta sẽ hùng cứ để dần làm vua
 Nơi sào huyết không thua sư tử,
 Sẽ làm như sư tử vẫn làm ’ .
 Thế rồi chó rừng ngu tham
 Buổi chiều ra khỏi cửa hang, vượn mình
 Rồi hết sức bình sinh , nó rống
 Nghĩ tiếng mình cũng giống mãnh sư .
 Nhưng than ôi ! Hoài công dư
 Tiếng tru của chó phát từ miệng ra .

Tiếng vẫn là chó rừng đê tiện
 Dù kiêu ngạo cất tiếng tru xa .
 Nay Pa-Ti-Ká-Pút-Ta !
 Ông sống dựa Gô-Ta-Ma đức lành
 Nương uy tín tịnh thanh của Phật
 Ăn đồ thừa của bậc Thế Tôn,
 Thế mà ông đã tự tôn
 Tuyên bố trịch thượng lại còn ba hoa .
 Pa-Ti-Ká-Pút-Ta đê tiện
 Là bọn nào thực hiện việc này ?
 Dám sánh ngang hàng Như Lai
 Bậc Chánh Đẳng Giác, trí tài Trượng Phu ? ”.

8. Dù đệ tử Đa-Ru-Pát-Tí
 Cha-Li-Dá – dùng ví dụ rành
 Cũng không làm cho lõa hình
 Rời khỏi chiếc ghế, thân mình khỏi run .
 Cha-Li-Da xem tuồng không khá
 Nói với Pa-Ti-Ká-Pút-Ta :
 “ Chó rừng tự nghĩ mình là
 Sư tử - chúa cả bao la núi rừng
 Nó liền sủa tiếng chó rừng
 Tiếng tru đê tiện, không ngừng dẳng dai
 Chó rừng sủa đó là ai ?
 Ai là sư tử hùng tài rống xa ?
 Cũng vậy, Pa-Ti-Ka-Pút-Tá
 Sống dựa vào đức cả Như Lai
 Uống ăn tàn thực của Ngài
 Mà trịch thượng, dám khoe tài, ba hoa ! ”
9. Phát-Ga-Va ! Dù Cha-Li-Dá
 Dùng ví dụ, nhưng gã lõa hình

Không thể rời khỏi ghế mình
 Đứng dậy không nổi, thân hình run khan .
 Cha-Li-Dá liền mang lời kệ
 Nói lên để chê trách gã ngu :

“ *Lang thang trong rừng âm u
 Sống bằng thịt của mãnh sư ăn thừa
 Tự mình đã thấy mình chưa ?
 Nghĩ mình sư tử : say sưa mộng ngày !
 Tru tiếng chó rình dăng dai
 Loại chó đê tiện, một loài xấu xa* ”.

10. Phất-Ga-Va ! Rồi Cha-Li-Dá
 Vẫn thấy gã lõa thể bò trườn
 Không thể đứng dậy, run thường
 Nên Cha-Li-Dá chán chường nói to :

“ *Ăn cóc, ăn chuột trong kho
 Ăn xác nghia địa cho no xác phàm
 Sống ở đại lâm , không lâm
 Tự nghĩ : Vị Chúa Sơn Lâm là mình
 Sủa tiếng chó rình tanh rình
 Tiếng tru đê tiện , bực mình - dăng dai
 Chó rình tru đó là ai ?
 Ai là sư tử hùng tài rống xa ?.*

Cũng vậy, Pa-Ti-Ka-Pút-Tá
 Sống dựa vào đức cả Như Lai
 Uống ăn đồ thừa của Ngài
 Mà trịch thượng, dám khoe tài, ba hoa
 So sánh với Phật Đà cao cả
 Thiên Nhân Sư, Giác Giả từ bi
 Minh Hạnh Túc, Chánh Biến Tri

Bậc Vô Thượng Sĩ , uy nghi từ hòa ”.

11. Phất-Ga-Va ! Dù Cha-Li-Dá
 Dùng ví dụ, nhưng gã lõa hình
 Không thể rời khỏi ghế mình
 Không thể đứng dậy, thân hình run khan .
 Cha-Li-Dá trở sang Hội chúng
 Báo tin rằng : ‘Thật đúng như lời
 Lõa thể nói : Sẽ đến nơi
 Nhưng mông dính chặt, thân thời run khan’.
12. Nghe rõ ràng, Như Lai bảo họ :
 “ Lõa thể này thật khó đến đây,
 Nếu y không từ bỏ ngay
 Những lời tuyên bố chứa đầy dối gian .
 Đầu y sẽ bẻ tan lập tức
 Nếu y không tỉnh thức, hồi tâm .
 Thế nhưng chư vị chớ làm !
 Lõa thể này vẫn đọa trầm, lười trây ,
 Nếu các vị dùng giây thừng trói
 Dùng bò giỏi để kéo y đi
 Thì lõa thể vẫn cố trì
 Khiến đứt giây đã trói y kéo về ”.
13. Phất-Ga-Va ! Mọi bề sáng tỏ
 Lõa thể nọ dối trá, làm sai
 Nhưng y đã thảm bại ngay
 Không dám đến gặp Như Lai một lần .
 Rồi Ta nhân việc này giảng dạy
 Cho Hội chúng nơi ấy Pháp lành
 Phần khởi, hoan hỷ phát sanh
 Với phần thuyết pháp tựu thành lợi an .
 Nhờ nghe pháp, được toàn lợi lạc

Khiến cho họ giải thoát dễ dàng
 Các đại kiết sử buộc ràng ,
 Cứu vớt tám vạn bốn ngàn chúng sinh.
 Đại đọa xứ tự mình thoát khỏi ,
 Thiên Quang-giới tam-muội , Ta vào
 Bay lên hư không thật mau
 Phóng quang như mặt trời cao sáng lò
 Hơn bảy cây Sa-la cao ngất
 Rồi hiện ra Trùng Các giảng đường .

Su-Nách-Khách-Ta không lường
 Sự việc như vậy tuyên dương Pháp mầu,
 Y đến Ta , đề đầu đánh lễ
 Rồi ngồi kế bên cạnh của Ta .
 Ta hỏi Su-Nách-Khách-Ta :

- “ Gã Pa-Ti-Ká-Pút-Ta lỏa hình
 Những gì người tự mình thấy rõ
 Thì theo đó người nghĩ thế nào ?
 Ta đã bảo người ra sao ?
 Có phải sự việc đúng vào lời Ta ? ”
- “ Bạch Thế Tôn ! Đúng là như thế
 Về lỏa thể , sự việc này thời
 Được thực hiện đúng như lời
 Thế Tôn đã nói chẳng đời đời đâu ”.
- “ Vậy người nghĩ thế nào cho hạp
 Có phải pháp thượng nhân thân thông
 Đã được thực hiện hay không ? ”
- “ Bạch Phật ! Các pháp thân thông hiện rồi ”.
- “ Kẻ ngu kia ! Vậy thời câu đáp :
 Có các pháp thượng nhân thân thông

Đã được Ta thực hiện xong ,
 Thế mà người nói Ta không trình bày !
 Kẻ ngu này ! Người cần phải thấy
 Sự lỗi lầm như vậy của mình ”.
 Su-Nách-Khách-Tá làm thỉnh
 Nhưng y từ bỏ cao minh Pháp rồi
 Cũng ví như người rơi đường đứ
 Vào đọa xứ , địa ngục phải sa .

14. ^{***}
 Nay Phát-Ga-Vá ! Chính Ta
 Biết rõ thế giới đâu là khởi nguyên
 Ta hiện tiền biết hơn thế ấy
 Biết như vậy, Ta không chấp rày
 Vì không chấp trước điều này
 Tự thân thấu hiểu đủ đầy tịnh an ,
 Sự an tịnh dễ dàng chứng ngộ
 Nên không rơi vào chỗ lỗi lầm .
 Phát-Ga-Vá ! Cõi thăng trầm
 Có tà Phạm-chí, sai lầm Sa-môn
 Với thiên kiến bảo tồn, tuyên bố :
 Tin vào chỗ thế giới khởi nguyên
 Là do đấng Tự Tại Thiên
 Tức Ít-Sa-Rá (1)- vẹn tuyền tạo ra .
 Hay truyền thống lâu xa nương gá
 Nói Phạm Thiên – Bram-Má (2) tạo thành .
 Ta đến các vị hỏi rành :
 “ Chư vị Tôn-giả tâm thành tin chuyên
 Theo truyền thống, khởi nguyên thế giới
 Được tạo bởi đấng Tự Tại Thiên

(1) : Issara -Tự-Tại Thiên .

(2) : Brahma - Phạm Thiên .

Hoặc do bởi đấng Phạm Thiên
Tạo ra thế giới , khởi nguyên như vậy ? ”

Các vị này trả lời : “ Đúng vậy ! ”.

Ta lại hỏi vị ấy thế này :

“ Tại sao chư Tôn giả đây

Lại cùng tuyên bố điều này như trên ? ”

Được hỏi, họ trở nên ngơ ngác

Vì không thể giải đáp khởi nguyên

Các vị ấy hỏi Ta liền :

“ Tại sao thế giới, Phạm Thiên tạo thành ? ”

Ta giải rành điều này cho họ

(Những điều họ không hiểu xưa nay

Dù họ chấp thủ khó lay

Nói thế giới tạo do ngài Phạm Thiên) :

15. “ Chư Hiền-giả ! Tận duyên biến hoại

Một giai đoạn thế giới của mình

Chuyển hoại , phần lớn hữu tình

A-Phát-Sa-Rá (1) tái sinh cõi này

Quang-Âm Thiên (1), tại đây nuôi sống

Bằng hỷ lạc, tự chiếu hào quang

Bay lượn tự tại không gian

Sống lâu tại đó, vinh quang, an lành

Chư Hiền giả ! Lập thành thế giới

Sau thời gian trông đợi rất lâu

Thế giới mới , rất rộng cao

Phạm Cung được hiện, nhưng nào có ai !

Cung trống rỗng, hôm mai hoang vắng .

Một hữu tình đã tận phước duyên

(1) :Abhassara : Quang-Âm Thiên (cõi trời Quang Âm)

Mạng chung từ Quang-Âm Thiên

Sinh qua Cung Phạm tức liền , ý sinh

Nuôi mạng sống cũng bằng hỷ lạc

Thân tốt đẹp, tự phát hào quang

Bay lượn khắp chốn dễ dàng

Và sống trong sự vinh quang khá dài .

Sau thời gian sống hoài như vậy

Hữu tình ấy chán ngấy, chẳng vui

Nên khởi ước vọng khôn nguôi

Mong sao được đón những người mới sinh .

Lúc bấy giờ hữu tình nhiều vị

Thọ mạng tận, phước quý tận duyên

Mạng chung từ Quang-Âm Thiên

Sinh qua Cung Phạm kết duyên bạn lành

Hữu tình ấy cũng sinh từ ý

Nuôi mạng sống bằng hỷ, phi hành

Hào quang tự chiếu quanh mình

Sống vậy trong sự quang vinh khá dài .

16. Chư Hiền giả ! Lúc này tại đó

Vị hữu tình đã có đầu tiên

Phát sinh tư tưởng tự nhiên :

“ Ta là Tối Thắng, Phạm Thiên cõi này

Sáng Tạo Chủ, Toàn Năng, Thượng Đế

Hóa Sinh Chủ, Chúa Tể Phạm Cung

Với hữu tình đã sống chung

Ta là Tổ Phụ, đã từng trải qua

Chúng hữu tình do ta sinh họ

Vì sao vậy ? Bởi họ đến sau

Do ta khởi niệm nguyện cầu

Mong cho có bạn, đỡ sầu, tiêu dao .

- Các hữu tình đến sau cũng nghĩ :
Chính vị ấy là vị Phạm Thiên
Biển Nhân, Tội Thắng, Thượng Tiên
Chúa Tể, Tổ Phụ, Cha hiền chúng ta
Vì sao vậy ? Sinh qua đã thấy
Có vị ấy ngự tại Phạm Cung
Hóa Sanh, Sáng Tạo muôn trùng
Chính từ vị ấy, ta cùng được sinh
17. Chư Hiền giả ! Hữu tình có trước
Nhiều phước tướng, sống được lâu hơn
Uy quyền cũng có nhiều hơn
Các hữu tình khác thân đơn ít quyền
Sống ngắn hơn, phước duyên cũng ít
Tướng hảo ít , thọ mạng lại cùng .
Hết phước sống tại Phạm Cung
Chịu sự biến dịch phải cùng thác sanh .
Các Hiền-giả ! Ngọn ngành thuyết ấy
Được quý vị tin vậy phải không ? ”
- Họ đã trả lời thực lòng :
“ Kiền-Đàm Tôn-giả ! Ở trong chuyện rồi
Chúng tôi nghe về lời Tôn-giả
Nói với Phất-Ga-Vá du gia :
‘ Này Phất-Ga-Vá ! Chính Ta
Biết rõ thế giới đâu là khởi nguyên
Ta hiện tiền biết hơn thế ấy
Biết như vậy, Ta không chấp rày
Vì không chấp trước điều này
Tự thân thấu hiểu đủ đầy tịnh an ,
Sự an tịnh dễ dàng chứng ngộ
Nên không rơi vào chỗ lỗi lầm ’ .

18. Phất-Ga-Vá ! Cõi thăng trầm
Có tà Phạm-chí, sai lầm Sa-môn
Vớ thiên kiến bảo tồn, tuyên bố :
Tin vào chỗ thế giới khởi nguyên
Là do Nhiễm Hoặc tự nhiên
Bởi các dục lạc liên miên, tạo thành ?
Được Ta hỏi ngọn ngành khúc chiết
Về chi tiết thế giới khởi nguyên
Nhiễm hoặc bởi dục lạc liên
Chấp kiến họ vẫn giữ tuyền phải không ?
Họ xác nhận mà không cần nghĩ .
Ta lại hỏi các vị ấy ngay :
“ Sao chư Hiền giả xưa nay
Dựa vào truyền thống trình bày thuyết riêng
Về thế giới khởi nguyên, chấp chặt :
‘ Do nhiễm hoặc dục lạc ’ như vậy ? ”
- Nghe Ta hỏi, các vị này
Không thể giải đáp, ngồi ngây ra nhìn ,
Rồi nhờ Ta tận tình giảng giải
Yêu cầu ấy, Ta đã giảng liền :
- “ Đã có những hạng chư Thiên
Nhiễm hoặc dục lạc, tâm liền mê say
Trong hí tiểu miệt mài dục lạc
Sống lâu ngày biếng nhác nhiễm sa
Khít-Đa-Pá-Đô-Si-Ka (1)
Một tên để gọi hạng là chư Thiên
Sống mê say nên liền thất niệm
Do thất niệm, từ bỏ thân này

(1) : Khiddàpadosikà (bị nhiễm hoặc bởi dục lạc) .

Chư Hiền-giả ! Nhờ duyên may
 Vị ấy sinh đến chỗ này, an nơi
 Khi đến tuổi, đến thời từ bỏ
 Biệt gia đình, giòng họ, thân nhân
 Nhờ chánh ức niệm, tinh cần
 Nhờ không phóng dật, nên tâm nhập thiền
 Khi nhập định thì liền nhớ đủ
 Chỉ một kiếp quá khứ kê liền

Nói rằng : ‘ Có những chư Thiên
 Không nhiễm dục lạc triền miên lâu dài
 Không nhiễm hoặc mê say hí tiếu
 Không thất niệm, khỏi chịu thác sanh
 Được sống kiên cố, thường hằng
 Còn ta thì chịu nhọc nhằn thác sanh
 Do mê say ngọn ngành dục lạc
 Nên thất niệm, cõi khác sanh vào ’.

Này các Hiền-giả ! Đuôi đầu
 Sự việc các vị không sao hiểu liền,
 Nhưng thế giới khởi nguyên, chấp chặt
 ‘ Do nhiễm hoặc dục lạc ’ phải không ? ”

Họ đã trả lời thực lòng :
 “ Kiền-Đàm Tôn-giả ! Ở trong chuyện rồi
 Chúng tôi nghe về lời Tôn-giả
 Nói với Phất-Ga-Vá du gia :
 ‘ Này Phất-Ga-Vá ! Chính Ta
 Biết rõ thế giới đâu là khởi nguyên
 Ta hiện tiền biết hơn thế ấy
 Biết như vậy, Ta không chấp rày
 Vì không chấp trước điều này
 Tự thân thấu hiểu đủ đầy tịnh an ,

Sự an tịnh dễ dàng chứng ngộ
 Nên không rơi vào chỗ lỗi lầm ’.

19. Phất-Ga-Vá ! Cõi thăng trầm
 Có tà Phạm-chí, sai lầm Sa-môn
 Với thiên kiến bảo tồn, tuyên bố :
 Tin vào chỗ thế giới khởi nguyên
 Dựa vào truyền thống, thuyết riêng
 ‘ Nhiễm hoặc tâm trí ’, có liền nguyên do .
 Ta đến họ, hỏi cho được rõ :
 “ Chư Hiền-giả tuyên bố khư khư
 Khởi nguyên thế giới do từ
 ‘ Nhiễm hoặc tâm trí ’ thuận vì phải không ? ”
 Họ xác nhận mà không cần nghĩ .
 Nhưng khi hỏi các vị tại sao
 Lại tuyên bố vậy cùng nhau
 Thì các vị ấy lắc đầu chịu thua .
 Rồi trái lại, họ đưa thắc mắc
 Nhờ Như Lai giải đáp việc này .
 Như Lai đã giảng giải ngay :
 “ Này các Hiền-giả ! Như vậy, đầu tiên
 Thành hình thuyết khởi nguyên thế giới
 Mà các vị biết tới lâu xa :
 ‘ Ma-Nô-Pá-Đô-Si-Ka (1)
 Là tên một hạng cũng là chư Thiên
 Bị nhiễm hoặc căn nguyên tâm trí
 Sống lâu ngày nung chí hận thù
 Đổ ky , oán ghét muôn thu
 Thân, tâm mệt mỏi , chúng từ bỏ thân

(1) : Manopadosikà (nhiễm hoặc bởi tâm trí) .

Một hữu tình trong hàng của chúng
 Từ bỏ thân, sanh đúng cõi này
 Khi đến an trú tại đây
 Xuất gia tu tập đêm ngày nhất tâm
 Chánh ức niệm, suy tâm, cần mẫn
 Không phóng dật, tinh tấn, nhập thiền
 Khi nhập định, tâm tịnh yên
 Nhớ kiếp gần nhất kế liền kiếp đây
 Vị ấy nói : ‘ Đó đây Thiên chúng
 Do tâm trí không nhiệm lỗi lầm
 Tâm không oán ghét do sân
 Cũng không đố kỵ, thân tâm an lành
 Vị ấy không thác sanh, từ bỏ
 Sống vĩnh hằng, kiên cố, thường còn .
 Chúng ta đời sống mỗi mọn
 Tâm trí nhiễm hoặc, oán hờn ghét ganh
 Thân, tâm mệt , thác sanh cõi nọ
 Sống Vô Thường, yếu thọ, biến thiên .
 Này các Hiền-giả hiện tiền !
 Do đây, các vị chấp liền thuyết trên
 Về thế giới khởi nguyên, chấp chặt :
 ‘ Do nhiễm hoặc tâm trí ’, phải không ?
 Họ đã trả lời thực lòng :
 “ Kiền-Đàm Tôn-giả ! Ở trong chuyện rồi
 Chúng tôi nghe về lời Tôn-giả
 Nói với Phất-Ga-Vá du gia :
 ‘ Này Phất-Ga-Vá ! Chính Ta
 Biết rõ thế giới đâu là khởi nguyên
 Ta hiện tiền biết hơn thế ấy
 Biết như vậy, Ta không chấp rày

Vì không chấp trước điều này
 Tự thân thấu hiểu đủ đầy tịnh an ,
 Sự an tịnh dễ dàng chứng ngộ
 Nên không rơi vào chỗ lỗi lầm ’.

20. Phất-Ga-Vá ! Cõi thăng trầm
 Có tà Phạm-chí, sai lầm Sa-môn
 Với thiên kiến bảo tồn, tuyên bố :
 Tin vào chỗ thế giới khởi nguyên
 Do “ Vô Nhân sanh ”, là duyên .
 Như Lai đến họ hỏi liền chuyện đây :
 “ Chư Hiền-giả xưa nay chấp kiến
 Thế giới hiện do ‘ Vô nhân sanh ’
 Điều đó có đúng hay chẳng ? ”
 Họ đã xác nhận điều hằng tin sâu .
 Ta lại hỏi : “ Tại sao tin thế ? ”
 Họ không thể giải thích điều này
 Lại còn hỏi lại Như Lai
 Nên Như Lai đã trình bày rõ ra :
 “ Chư Hiền-giả ! Trải qua đợc biết
 ‘ Vô nhân sanh ’ học thuyết thành hình :
 Có những Chư Thiên hóa sinh
 Thường gọi “ Vô Tướng Hữu Tình ” là tên
 Một tướng niệm khởi lên trong họ
 Liền từ bỏ thân của chư Thiên
 Cõi này sinh đến do duyên
 Khi đã đến tuổi thì liền xuất gia
 Khi xuất gia, vị này từ bỏ
 Biệt gia đình, giòng họ, người thân
 Nhờ không phóng dật, tinh cần

Nhờ chánh ức niệm, nên tâm nhập thiền
 Khi nhập định, ý riêng liền khởi
 Nhớ đến thời tưởng niệm phát sinh
 Nói rằng : Do Vô Nhân sinh
 Bản ngã, thế giới của mình thật hay .
 Vì sao thế ? Vì nay tôi Có
 Trước đây tôi chẳng có hiện bày
 Từ trạng thái Không Có này
 Tôi đã thực sự thành ngay hữu tính .
 Các Hiền-giả đình ninh chấp kỹ
 ‘ Vô nhân sanh ’ thuyết lý phải không ? ”.

Họ đã trả lời thực lòng :
 “ Kiền-Đàm Tôn-giả ! Ở trong chuyện rồi
 Chúng tôi nghe về lời Tôn-giả
 Nói với Phất-Ga-Vá du gia :
 ‘ Nay Phất-Ga-Vá ! Chính Ta
 Biết rõ thế giới đâu là khởi nguyên
 Ta hiện tiền biết hơn thế ấy
 Biết như vậy, Ta không chấp rày
 Vì không chấp trước điều này
 Tự thân thấu hiểu đủ đầy tịnh an ,
 Sự an tịnh dễ dàng chứng ngộ
 Nên không rơi vào chỗ lỗi lầm ”.

21. Phất-Ga-Vá ! Với công tâm
 Ta tuyên bố vậy để nhằm giảng ra
 Quan niệm Ta như vậy , giải kỹ
 Nhưng một số Phạm-chí, Sa-môn
 Bài xích một cách trống không
 Giả dối, hư ngụy, không thông chánh tà :
 “ Gô-Ta-Ma Sa-môn Tôn giả

Cùng đệ tử , tất cả đảo điên
 Sa-môn tuyên bố ý riêng :
 ‘ Ai đạt giải thoát, vẹn tuyền tịnh thanh
 Khi vị ấy hiểu rành thuộc tính :
 Mọi vật là bất tịnh ’ – như vậy .
 Nhưng Phất-Ga-Vá ! Ta đây
 Không bao giờ nói điều này như trên .
 Ta nói lên một điều , ý khác :
 ‘ Ai đạt đến giải thoát, tịnh thanh
 Khi nào vị ấy biết rành :
 Mọi vật thanh tịnh ’ – xoay quanh chủ đề ”.

– “ Bạch Thế Tôn ! Bàn về điều đó
 Thì chính họ điên đảo, ngụy tà
 Khi họ chỉ trích Phật Đà
 Cùng chư Phích-Khú Tăng-già nói chung .
 Con tin tưởng, vô cùng hoan hỷ
 Rằng Thế Tôn sẽ chỉ dẫn con
 Thanh tịnh, giải thoát vương tròn ”.

– “ Nay Phất-Ga-Vá ! Cũng còn gian nan
 Khi người đã hoàn toàn chấp chặt
 Các kiến giải sai khác với Ta
 Kham nhẫn mọi việc khác xa
 Mục tiêu hướng đến cũng là khác nhau,
 Được huấn luyện dựa vào phương pháp
 Cũng sai khác để đạt mục tiêu
 Là giải thoát, thanh tịnh nhiều
 Phất-Ga-Vá hãy đặt điều tín tâm
 Ở Như Lai , để tầm hưởng thượng
 Khéo giữ lòng tin tưởng nơi Ta ”.

– “ Bạch đức Thế Tôn Phật Đà !

Với con, thật khó trải qua hành trì
Theo Chánh Pháp, thực thi từng bước
Để đạt được giải thoát, tịnh thanh .
(Nhưng xin Thế Tôn chứng minh)
Ít nhất con cũng chí thành vững tin
Vào Thế Tôn , giữ gìn chân thật
Lòng tin tưởng son sắt của con ”.

Được nghe từ đức Thế Tôn
Thuyết giảng phương tiện pháp môn độ đời,
Phát-Ga-Vá , tức người du sĩ
Rất hoan hỷ tín thọ lời vàng
Của đức Thế Tôn dạy ban
Nêu rõ chân lý minh quang tuyệt vời .

Nam Mô Bốn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật (3 L)

*
* *

(*Chấm dứt Kinh BA-LÊ – Pàtika-sutta*)

